

HANNA

POATE CĂ MAȘINĂRIA PUTEA VEDEA CUVINTELE PE care ea nu le rostea niciodată. Poate că-i ardeau în oase. Poate că dacă oamenii în halate albe aruncau în aer pozele, puteau vedea gândurile ei, trecute parcă pe o hartă, precum munții, precum șinele de cale ferată, prin craniul ei cel fantomatic. Hanna știa că nu era nimic în neregulă cu ea. Dar mami voia să se uite. Din nou.

Încăperea din beciul spitalului o amenința cu ace și mirosea a bomboane de lămâie cu iz de otravă. Când era mică, mașinăria o speria. Dar, la șapte ani, se prefăcea că e astronaut. Racheta se învârtea și bipăia, iar ea scana coordonatele și-și verifica iarăși cursul. Prin fereastra rotundă, Pământul minuscul se îndepărta, apoi, ea rămânea în întuneric, cu stelele sclipitoare, zburând cu viteză. N-avea s-o prindă nimeni. Zâmbi.

— Stai liniștită, te rog! Suntem aproape gata – te descurci excelent!

Conducătorul de zbor o privea prin monitor. Nu-i suporta deloc pe cei de la controlul la sol, cu halatele lor albe și vocile lor cântate, cu zâmbetele lor ca de plastilină care se transformau cât ai clipi în încruntături. Toți erau la fel. Niște mincinoși.

Hanna își păstra cuvintele pentru ea deoarece îi dădeau putere. Înăuntrul ei, își păstrau puritatea. Îi analiza pe mami și pe ceilalți adulți, îi studia cu atenție. Cuvintele lor cădeau ca niște gândaci morți de pe buzele lor. Rareori, câte-un om, precum tati, vorbea prin fluturi, șoptindu-i culori care-o lăsau cu gura căscată. Înăuntrul ei era un caleidoscop de exclamații rapide, care pocneau și explodau, pline de minuni și semne de întrebare. Era plin de modele care se roteau, iar în fiecare buzunar secret ea ascunsese o comoară, unele, furate, altele, găsite. Încercase, pe când era mică, să exprime ceea ce se afla în interiorul ei. Însă rezultase o harababură. Fără sens. Bâiguieli. Dezamăgitoare până și pentru urechile ei. Exersase, de una singură, în camera ei, dar gândacii îi cădeau din gură, înspăimântător de vii, mișunându-i pe haine și pe așternuturi. Îi îndepărta cu bobârnace. Îi vedea fugind pe sub ușa dormitorului ei.

Cuvintele, niciodată de încredere, nu erau prietenele nimănui.

Dar, dacă era să fie sinceră, mai era un motiv – un avantaj. Tăcerea ei o înnebunea pe mami. Biata mami se exprimase foarte clar, de-a lungul anilor, cât de tare voia ca ea să vorbească. O implora:

— Te rog, iubita! Ma-ma? Ma-ma?

Pe de altă parte, tati nu o implora și nu se supăra niciodată. I se luminau ochii când o ținea în brațe, de parc-ar fi văzut cu ochii lui o supernovă. Doar el o vedea cu adevărat, așa că îi zâmbea, și era răsplătită cu pupici și gădilături.

— Bun, am terminat cu totul! spuse conducătorul de zbor.

Oamenii de la controlul la sol apăsară un buton, iar capul ei ieși din tubul mecanic uriaș. Racheta se prăbuși din nou pe Pământ, unde se trezi într-un crater plin de urâtenie. Apărură umflații – unul dintre ei, o femeie, ținea mâna întinsă ca s-o ducă la mami, de parcă asta ar fi fost vreo recompensă.

— Ce bine te-ai descurcat!

Ce mai minciună! Nu făcuse nimic în afară de faptul că se întorsese prea repede pe Pământ. Nu era greu să stea nemișcată, iar muțenia era starea ei firească. O lăasă pe femeie s-o ia de mână, chiar dacă n-avea chef să se întoarcă la mofturoasa de mami și la altă cameră sufocantă. I-ar fi plăcut mai mult să exploreze holurile nesfârșite ale spitalului. Se prefăcea că umblă prin intestinele unui dragon uriaș. Când își scuipa furios flăcările, ele o aruncau într-o altă lume. O lume în care era locul ei, în care putea alerga printr-o pădure mohorâtă cu sabia ei de încredere, strigând ca să-i cheme pe ceilalți. Ajutoarele aveau să alerge în spatele ei, în timp ce ea conducea atacul. Sfârteca, izbea, gemea și înjunghia. Sabia ei avea să simtă gustul sângelui.

SUZETTE

ÎI NETEZI PĂRUL HANNEI LA CEAFĂ, ACOLO UNDE SE ciufulise pe durata analizelor.

— Hai, că n-a fost chiar așa de rău! Acum, hai să vedem ce spune domnul doctor.

Zâmbetul chinuit îi forță ochiul să se zbată. Își șterse coada ochiului cu degetul arătător. Groaza îi intra cu forța pe sub piele, sfâșiindu-i echilibrul în bucățele. Cabinetele medicilor, clădirile medicale: instituții de tortură apăsătoare. Hanna își sprijinea cotul pe brațul fotoliului, cu capul în mână, dusă pe gânduri și cu o expresie goală, așa cum se întâmpla când stătea în fața televizorului. Suzette aruncă o privire spre tabloul înrămat care-i atrăsese atenția fiicei sale. Niște pătrate în culori șterse. Încercă să-și dea seama, după privirea Hannei, dacă le număra sau le aduna în grupuri în aceeași nuanță. Hanna se prefăcu a nu ști că Suzette era lângă ea, iar în refuzul Hannei de a o privi găsi aceeași muștrare obișnuită. După atâția ani, pierduse șirul momentelor în care era pedepsită.

Poate că Hanna încă era supărată pe ea pentru că ră-măsese fără banane. Izbise cu pumnii în masă, uitându-se urât la bolul gol pentru cereale. Sau poate că era

supărată din cauza a ceva ce o percepuse ca pe o gafă din noaptea, săptămâna sau luna care trecuse. Hanna nu știa că Suzette nu vrusese s-o aducă la încă un tomoğraf – care avea de 500 de ori radiațiile unei singure scanări cu raze X –, dar cedase în fața dorințelor lui Alex. Îngrijorarea soțului ei rămânea înrădăcinată în ideea pragmatică potrivit căreia s-ar putea totuși să existe ceva fizic care să-i împiedice progresul verbal. El nu vedea ce făcea ea, iar ea nu-i putea spune cu adevărat ce era în neregulă – că, de fapt, totul fusese o greșeală: ea nu știa cum să fie mamă; de ce i se păruse o idee bună? Așa că intrase în joc. Bineînțeles c-avea să-i facă din nou analize Hannei. Bineînțeles că trebuia să știe dacă era ceva în neregulă din punct de vedere fiziologic.

Își privi iar fiica ei. Semănau atât de mult! Cu părul ei de culoare foarte, foarte închisă. Cu ochii mari, căprui. Cât de mult și-ar fi dorit să moștenească ceva din tenul deschis al lui Alex! O pusese pe Hanna să se îmbrace cu o rochie drăguță, să se încalțe cu șosete noi-nouțe până la genunchi și cu saboți. Suzette purta o rochie-tricou, legată ușor cu o curea ca să-i scoată în evidență silueta, și pantofi care costau o avere. Ea știa că e o tâmpenie să se îmbrace frumos pentru o programare la medic, dar se temea de situațiile în care calitățile ei de mamă ar fi putut fi puse la îndoială, dar măcar nimeni n-ar fi putut spune despre copilul ei că pare neglijat sau bolnav. Și-n plus, Suzette avea foarte puține ocazii de-a purta hainele bune, pentru că nu făcea decât să stea acasă cu Hanna. Se îmbrăca frumos la petrecerile de la birou ale lui Alex și adora felul în care privirea lui plină de dorință o urmărea în timp ce sorbea vin și sporovăia cu toată lumea, bucurându-se

de compania rară a altor adulți. Dar nicio bună nu mai voia să revină la ei și, în cele din urmă, renunțaseră cu totul. Alex, atent, făcuse în așa fel încât reuniunile să fie mai tot mai rare și mai scurte. Totuși, ea simțea lipsa normalității și degajării de care avusese cândva parte alături de Fiona, Sasha și Ngozi. Nu întreba niciodată dacă Alex vorbea despre ea la serviciu sau dacă se purtau cu toții de parcă ea nici n-ar fi existat.

Având emoții în legătură cu ce-ar fi putut spune doctorul – cu faptul c-ar fi putut s-o critice –, bătu ușor și rapid cu degetele în brațul Hannei. Hanna și-l retrase, coborându-și bărbia în timp ce tabloul cu forme pătrătoase și colorate continua s-o vrăjească. Suzette simțea cât de încordată îi e fiecare părțică a corpului – picioarele încrucișate, umerii strânși, pumnii încheștați. Partea moale a abdomenului ei se răsucea, parcă gemând în semn de protest, și-și făcu vânt cu degetele, încercând să se forțeze să se liniștească. Era prima ei ieșire importantă de după Marea Operație, care avusese loc cu opt săptămâni înainte. De data aceasta, o făcuseră laparoscopic, așa că partea superficială a recuperării durase mai puțin, deși îi rugase pe doctori să-i acopere cicatricea oribilă, dacă tot era acolo.

Cicatricea, asemănătoare cu un canion deformat lung de cincisprezece centimetri, o deranjase mereu, fiind strâmbă, pe diagonală, pe partea dreaptă a buricului ei. Alex insista că era o dovadă a frumuseții ei, a forței ei. Un simbol al supraviețuirii, al suferinței pe care-o îndurase în adolescență. Nu avea nevoie de vreo reamintire a acelor ani singuratici și plini de silă, a dușmanului dinlăuntrul ei sau a indiferenței mortale a propriei sale mame. Acea primă operație de la

șaptesprezece ani o speriasse într-un asemenea hal, încât amânase recomandarea doctorului Stefanski de a face încă o rezecție până când riscase să-i fie perforate intestinele. La început, strictura îi provocase doar dureri ușoare, așa că redusese cantitatea de fibre din dietă. Se așteptase ca medicamentele foarte puternice – un tratament biologic injectabil – să reducă impactul celor mai grave simptome ale bolii Crohn¹. Și reușiseră. Dar, pe măsură ce umflătura dispărea, țesutul cicatrizat se adunase în jurul intestinului ei, creând o porțiune îngustată în interiorul acestuia.

— Să nu-mi luați prea mult din el! îl implorase ea pe chirurg, de parcă acesta ar fi jefuit-o, nu ar fi readus-o la starea ei normală de sănătate.

Alex îi sărutase mâna care se albise în zona pumnului.

— O să fie bine, *älskling*², o să te simți mult mai bine și-o să poți să mănânci mult mai multă mâncare!

Da, erau niște afirmații rezonabile. Dacă n-ar fi fost nesfârșita ei teamă de faptul că o să-și piardă o parte atât de mare din intestinul subțire, încât avea să rămână fără dreptul inalienabil de-a se căca pe o budă, ca orice om normal. Lumea făcea asta zilnic – trăia cu ileostomii și cu pungi atașate de abdomene. Dar ea nu putea. Nu putea. Numai gândul la ideea asta o făcea să clatine din cap, până când Hanna îi aruncă o privire acră, de parc-ar fi început deja să pută în încăpere.

Suzette își recăpătă controlul – cel puțin atât cât să-și poată liniști fiica. Dar mintea ei întunecată continua

¹ Boală inflamatorie cronică la nivelul peretelui tractului digestiv, care poate afecta orice segment, de la intestin la anus (n. tr.).

² „Scumpo”, „iubito” (în suedeză, în orig.) (n. tr.).

să-i joace feste, împotrivindu-se distragerilor ceva mai plăcute de care avusese parte în săptămânile care trecuseră de la operație.

Dacă mai avea o fistulă?

Era ideea care-o bântuia în fiecare zi de când căzuse de acord să se programeze la operație. Ultima oară, apăruse cu șase săptămâni înainte de rezecția ei de urgență. Într-o dimineață, se trezise simțindu-se de parc-ar fi dormit pe o cărămidă, dar greutatea era chiar în burta ei, o baltă de mizerie care trebuia drenată. Trecuseră opt săptămâni de la Marea Operație, deci poate că pericolul scăzuse. Alex îi dădea înainte cu banalitățile de genul „în fiecare zi câte puțin.” Doctorul Stefanski spunea că „nu, nu, faceți în continuare injecțiile, nivelurile de inflamație sunt scăzute”. Dar în mintea ei, puroiul și rahatul care se scurgeau din ea o așteptau în viitorul apropiat, și cum ar fi fost ca Alex să trebuiască să joace rolul pe care-l jucase mama ei, cel de doică, și să trebuiască să schimbe bandajele murdare ale unei răni care n-avea să se mai vindece niciodată...?

O bătaie rapidă în ușa cabinetului de consultație îi împrăștie gândurile. Uneori, prezența unui doctor nu făcea decât să-i agraveze trauma, dar acesta se afla aici pentru Hanna, nu pentru ea. Iar ea se afla aici în calitate de mamă bună, de mamă plină de griji, spre deosebire de mama ei. Își lipi palma de abdomenul agitat și se forță să zâmbească în timp ce noul doctor, mai că-runt decât primul, intră valvârtej. Acesta trebuia să-și mai tundă din sprâncene, iar Suzette se strădui din răspuțeri să păstreze contactul vizual cu el, pentru a evita să se tot uite la părul din nasul lui.

— Doamnă Jensen!

Dădu mâna cu ea.

Îi pronunță numele așa cum o făcea toată lumea, incorect. N-o deranja atât de mult pe cât îl deranja pe Alex, născut în Suedia, care, după nouăsprezece ani petrecuți în Statele Unite, tot nu era în stare să accepte faptul că la americani *J* nu suna niciodată ca *Y*. Doctorul se așază pe taburetul pe rotile și proiectă fișa Hannei pe monitorul calculatorului.

— N-au apărut schimbări de la scanarea pe care-a avut-o acum... când a fost? Acum doi ani și jumătate? Nu sunt anomalii la nivelul craniului, maxilarului, gâtului, gurii... la examinare sau în urma scanării. Deci asta-i un lucru bun, nu? Hanna e o fetiță sănătoasă.

Îi zâmbi Hannei, care întorsese capul de la el.

— Deci... nu sunt...?

Încercă să nu pară atât de dezamăgită pe cât se simțea.

— Ar trebui să termine clasa întâi, dar nici nu putem s-o dăm la școală dacă nu vorbește. Nu credem că trebuie să fie într-o clasă pentru copii cu nevoi speciale – e deșteaptă, îi predau acasă și e foarte inteligentă. Știe să citească, să calculeze...

— Doamnă Jensen!

— Dar nu ar fi bine pentru ea – nu e bine pentru ea să fie atât de izolată. Nu are prieteni, nu vrea să interacționeze cu colegii ei. Am încercat să o sprijinim, să o încurajăm. Trebuie să putem face ceva, trebuie să reușim s-o ajutăm cumva...

— Cunosc un logoped excelent, dacă Hanna are probleme cu...

— Am încercat și cu logopezi.

— ...i se pot face teste pentru orice fel de problemă... Apraxie verbală, tulburare semantico-pragmatică de limbaj...

Îi răsfoi fișa de diagnostic online, căutând ceva.

— Poate și tulburare de procesare auditivă, deși prezintă simptome atipice pentru așa ceva. I-ați făcut vreunul dintre testele astea?

— I-am făcut toate testele posibile. Aude bine, nu are mușchii slăbiți, nu are probleme cognitive. Am pierdut șirul tuturor testelor, dar le face, pare să creadă că sunt distractive – însă nu vrea să scoată un cuvânt!

— Nu vrea?

Doctorul se întoarce cu fața spre Suzette.

— Nu vrea. Nu poate. Nu știi. E... încercăm să ne dăm seama!

Suzette tresări în timp ce doctorul își tot muta atenția de om cu prea multă școală de la una la cealaltă. Știa ce vede: fiica, pierdută-n propria minte; mama, îngrijită, dar încordată și cu nervii la pământ.

— Ziceți că știe să scrie și să citească? Puteți comunica pe calea asta cu ea?

— Își scrie răspunsurile în caietele de lucru, nu pare s-o deranjeze chestia asta. Știm că înțelege. Dar când o rugăm să scrie ce gândește sau ce vrea – orice gen de comunicare reală... Nu, nu vrea să vorbească cu noi pe calea asta.

Degetele împreunate începeau să o doară, și aruncă o privire în jos, spre ele, puțin surprinsă de cât de tare și le răsucise. Prinse cureaua de la poșetă și începu să strângă de ea.

— Scoate zgomote – deci știm că, probabil, ar putea scoate și altfel de sunete. Icnește. Și chiuie. Fredonează tot felul de melodii.

— Dacă problema e că refuză... *A nu vrea* necesită un alt gen de doctor decât a *nu putea*.

Suzette simți cum se înroșește, de parcă mâinile i-ar fi ajuns la gât, storcând-o de vlagă.

— Eu – noi – nu știm ce să facem. Nu mai putem continua așa.

Căscă gura să tragă aer.

Doctorul își împreună degetele și-i oferi un zâmbet înțelegător, deși strâmb.

— Dificultățile comportamentale pot fi la fel de greu de gestionat precum cele fizice, poate chiar mai dificil.

Ea aprobă din cap.

— Mereu mă întreb... oare fac eu ceva greșit?

— Poate cauza tensiuni într-o familie, înțeleg asta. Poate că următorul lucru pe care-ar trebui să-l încercați... Vă pot recomanda un psiholog pediatru. Nu v-aș recomanda un psihiatru până nu primește un diagnostic. În ziua de azi, se prescriu foarte repede rețete, și poate că e o situație pe care o veți putea rezolva de la sine.

— Da, așa aș prefera, mulțumesc!

— O să vă trimit o recomandare prin firma de asigurări..., zise doctorul și se întoarse la calculator.

Suzette se juca acum cu nodurile de la cureaua poșetei, simțindu-se aproape amețită de ușurare. Îi dădu Hannei o șuviță de păr după ureche.

— Încerc să evit cheștiile toxice, îi spuse ea doctorului, care stătea cocoșat cu spatele la ea. Nu că toate medicamentele ar fi toxice, dar, cum ați spus și dumneavoastră, societatea se grăbește să găsească pastile pentru orice, fără să țină cont de efectele secundare. Însă dacă nu e vorba de o dizabilitate... o soluție organică sună bine.

Se întoarse spre Hanna.

— Rezolvăm noi cumva și asta! Vom găsi pe cineva cu care s-ar putea să vrei să vorbești.

Hanna o plesni pe Suzette peste mâna care nu-i stătea locului și-și răsfrânse buza, scoțând un mârâit. Suzette îi aruncă o privire încruntată, în semn de avertizare, apoi aruncă o privire spre doctor, ca să fie sigură că nu văzuse.

Hanna sări în picioare, își încrucișă brațele și o zbughi spre ușă.

— Doar un minut, aproape am terminat.

Suzette își făcu vocea să sune infinit de răbdătoare.

Doctorul se răsuci iar pe taburet și chicoti.

— Deloc nu te învinovățesc, domnișoară, doar stai închisă la doctor într-o zi însorită!

Suzette se ridică și ea în picioare odată cu el.

— Recomandarea o să dureze, probabil, câteva zile, apoi o să puteți face o programare direct la doamna doctor Yamamoto. Este psiholog pediateru specializat în dezvoltarea copilului și se pricepe foarte bine la copii, e foarte renumită. Și să sperăm că Hanna o să stabilească o legătură cu ea. O să vă scoată toate informațiile la imprimantă când mergeți la recepție.

— Vă mulțumim foarte mult!

— S-ar putea să reușească să vă recomande și niște școli.

— Perfect!

Privi spre fiica ei, deloc surprinsă să-i vadă încruntătura furioasă de pe față. Din pricina comportamentului nepotrivit, Hanna avusese grijă să fie dată afară de la trei unități preșcolare și două grădinițe. Suzette ajunsese să creadă că relația mamă-fică a lor avea să se îmbunătățească numai dacă aveau parte de distanță – când Hanna avea să mercea la școală. Iar Suzette chiar își

dorea ca relația lor să se îmbunătățească. Era sătulă să țipe „Hanna, încetează!”, și poate n-ar fi trebuit să țipe, dar apăreau nenumărate motive – mici și mari – pentru care era nevoită să o facă. Smulsese frunzele tuturor plantelor decorative. Trăgea de fiecare fir desprins, indiferent ce destrăma. Preparase un cocktail din suc de portocale și acetonă. Arunca mingi în peretele din sticlă al casei lor. O fixa cu privirea și refuza să clipească sau să se clinească. Arunca prin cameră creioane ascuțite, ca pe săgețile de darts. Hanna avea niște modalități creative de-a se distra, iar cele mai multe dintre ele erau insuportabile.

Cum doctorul confirmase că nu era nimic în neregulă cu ea din punct de vedere fizic, de dragul sănătății ei fizice și mintale, era momentul să îl convingă pe Alex că trebuia să găsească o școală pentru Hanna. Poate că altcineva avea să reușească acolo unde ea nu reușise să-și disciplineze fata. Nu-i putea explica faptul că avea o nevoie disperată de spațiu, făcând-o problema ei personală. Hanna se purta destul de afectuos în prezența lui, iar el vedea adesea doar prosteală acolo unde ea vedea obrăznicie, iar trăsnăile ei mai provocatoare le atribuia, simplu, inteligenței ei. Rămânea orb în fața propriei ipocrizii, a lucrurilor pe care și le explica drept normale, ridicându-i în slăvi precocitatea. Deci acesta avea să fie argumentul ei: Hanna cea Genială se plictisea; avea nevoie de mai mult decât primea acasă.

Într-un fel sau altul, nu avea s-o mai lase pe Hanna să-i facă viața insuportabilă.

Mână în mână, porniră un concurs de cine strângea mai tare, în timp ce Suzette le zâmbea asistentelor în drum spre ieșire.